

Lublin, Dąbrowa Górnicza, gmina Międzychód, gmina Bieliny oraz powiat przysuski – to laureaci głównych nagród konkursu „Innowacyjny Samorząd 2021” organizowanego przez Serwis Samorządowy Polskiej Agencji Prasowej. W czwartek podczas uroczystej gali prowadzonej zdalnie wręczono nagrody wszystkim 17 laureatom i 48 wyróżnionym samorządom.

Tegoroczna edycja konkursu była szczególna, ponieważ w całości odbywała się już podczas pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Od kilkunastu miesięcy ciężar walki z COVID-19 spoczywa nie tylko na administracji rządowej – to wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast i starostowie rozwiązują na bieżąco codzienne problemy szpitali, szkół i przedsiębiorców, a przede wszystkim mieszkańców zarządzanych przez siebie gmin i powiatów.

Dla samorządów to był czas ciężkiej próby. Ale również okazja do wykazania się kreatywnością i wykorzystania dramatycznych okoliczności zewnętrznych do wprowadzenia różnego rodzaju innowacyjnych usprawnień technologicznych, procesowych, społecznych, komunalnych, edukacyjnych, dotyczących instrumentów i usług wsparcia oraz w wielu innych obszarach.

W tym roku 226 samorządów z całego kraju zgłosiło do konkursu 396 projektów, czyli o ponad 30 proc. więcej niż w ubiegłorocznej edycji. Przyznaliśmy 17 nagród i 48 wyróżnień w pięciu kategoriach konkursowych – miasta powyżej 200 tys. mieszkańców, gminy miejskie, gminy miejsko-wiejskie, gminy wiejskie oraz powiaty.

Najważniejszymi kryteriami oceny były nowatorstwo w skali kraju i rezultaty zastosowanych rozwiązań oraz potencjał do zainspirowania innych jednostek samorządu terytorialnego do podejmowania podobnych kreatywnych działań.

- Serdecznie gratuluję wszystkim laureatom. Innowacyjny samorząd, to samorząd otwarty na różnego rodzaju pomysły i na dialog. To samorząd, który potrafi na nieoczywiste sprawy spojrzeć w taki sposób, by stworzyć dodatkową wartość. To wreszcie samorząd, z którym warto rozmawiać, który inspiruje mieszkańców, by się rozwijali i zachęca firmy do rozwijania działalności właśnie tam. To jest również taki samorząd, z którym Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo najbardziej lubi współpracować - powiedział Robert Perkowski, wiceprezes zarządu PGNiG ds. operacyjnych podczas gali wręczenia nagród.

Perkowski podkreślił również wagę, jaką PGNiG przywiązuje do współpracy z samorządami.

- PGNiG jest bardzo blisko samorządów. Samorzady są dla nas niezwykle ważne, ponieważ zaspokajają podstawowe potrzeby swoich mieszkańców, a przecież ci mieszkańcy są naszymi klientami. Na terenie blisko 200 gmin prowadzimy działalność górniczą i tylko z tego tytułu w 2020 roku zostawiliśmy w samorządach 208 mln zł w opłacie eksploatacyjnej i podatku od nieruchomości. Zauważamy przy tym, że np. wydatki na inwestycje w gminach do 5 tys. mieszkańców, w których PGNiG prowadzi działalność, są średnio o 20 proc. większe niż w tych, gdzie nas nie ma – dodał wiceprezes PGNiG.

Poniżej lista nagrodzonych samorządów w poszczególnych kategoriach:

Kategoria duże miasta:

I miejsce: Lublin - Platforma współpracy szkół zawodowych, uczniów, pracodawców i Gminy Lublin

„Stawiamy na zawodowców”

Platforma „Stawiamy na zawodowców” jest narzędziem umożliwiającym ściślejszą współpracę wszystkich stron kształcenia zawodowego: szkół, uczniów, pracodawców i samorządu. Stworzony przez Lublin portal stanowi źródło wiedzy na temat kształcenia branżowego w tym mieście, zawiera także kluczowe informacje o lokalnym rynku pracy.

Platforma umożliwia bezpośrednią komunikację między potencjalnymi pracownikami a pracodawcami, ułatwia proces rekrutacji osób z wykształceniem branżowym oraz usprawnia nawiązywanie i rozwijanie nowych form współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi i pracodawcami.

II miejsce: Gdynia - Konto Mieszkańca – centrum gdyńskich e-usług

Konto Mieszkańca to kompleksowa usługa, która za pomocą portalu i aplikacji mobilnej integruje takie usługi miejskie jak: Kartę i Asystenta Mieszkańca, zarządzanie obecnością dzieci w przedszkolu, E-dziennik, internetową rezerwację wizyty w urzędzie, serwis wsparcia mieszkańców, dostęp do kalendarza wydarzeń, komunikaty o utrudnieniach lub alertach pogodowych, 5-dniową prognozę pogody oraz informacje na temat jakości powietrza.

III miejsce ex aequo: Wrocław - Wrocław CityLab

Stolica Dolnego Śląska zainicjowała innowacyjne rozwiązanie, jakim jest CityLab. Jego głównym celem jest wyznaczanie w przestrzeni miasta obszarów, w ramach których przedsiębiorcy, start-upy, naukowcy i konsorcja tych podmiotów mogą testować autorskie, unikalne i niespotykane w przestrzeni publicznej rozwiązania.

III miejsce ex aequo: Białystok - Zielone przystanki z funkcją retencjonowania wód opadowych na terenie Miasta Białegostoku

W ramach inwestycji w wybranych lokalizacjach na terenie miasta zainstalowano trzy wiaty przystankowe z funkcją retencjonowania wody opadowej. Ideą budowy pierwszych zielonych przystanków było przystosowanie Białegostoku do zmian klimatu poprzez miejscowe obniżenie temperatury, ograniczenie tzw. miejskiej wyspy ciepła oraz retencję wody opadowej.

Wyróżnienia:

Gdynia (4 projekty), Bydgoszcz (2 projekty), Lublin (2 projekty), Wrocław

Kategoria gminy miejskie:

I miejsce: Dąbrowa Górnicza - Dialog zamiast rywalizacji – Dąbrowski Budżet Partycypacyjny 2.0

Dąbrowski Budżet Partycypacyjny 2.0 oparty jest na następującym schemacie: najpierw odbywają się tzw. spotkania diagnostyczne, następnie następuje zgłaszanie pomysłów i odbywa się ich analiza. Kolejny krok to fora mieszkańców i przygotowanie projektów. Po ich weryfikacji w Urzędzie Miejskim fora mieszkańców ustalają projekty do realizacji dla danego osiedla. W ramach projektu ulepszono infrastrukturę osiedlową: ciągi piesze, parkingi, siłownie plenerowe, place zabaw, skwery osiedlowe.

Doposażone zostały świetlice, filie bibliotek i OSP. Powstał Klub Seniora i Juniora „Manhattan” i Świetlica Środowiskowa Skate Room. Zrealizowano też tzw. projekty miękkie zlecane do wykonania organizacjom pozarządowym.

II miejsce: Podkowa Leśna - Mała retencja w Podkowie Leśnej - zatrzymujemy wodę opadową

W Podkowie Leśnej podjęto decyzję o walce z negatywnymi następstwami zmian klimatu poprzez zbieranie deszczówki i wód roztopowych. Dzięki systemowi drenaży i studzienek chłonnych woda trafia do podziemnych zbiorników i skrzynek rozsączających i filtrujących.

III miejsce: Ełk - Zastosowanie nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych w usługach publicznych świadczonych przez Urząd Miasta Ełku

Dzięki projektowi zwiększającemu wykorzystanie e-administracji w urzędzie miejskim w Ełku dostępnych jest 13 e-usług. Droga elektroniczną można załatwić: pozwolenie na zajęcie pasa drogowego, dodatek mieszkaniowy, zezwolenie na umieszczenie reklamy, elektroniczne OPI oraz dodatek energetyczny, złożyć wniosek o przyłącze kanalizacyjne, zezwolenie na punkt handlowy i dotację na modernizację ogrzewania.

Wyróżnienia:

Biłgoraj, Kielce, Konin, Mińsk Mazowiecki, Mrągowo, Ostrów Wielkopolski, Otwock, Pruszcz Gdański, Siemiatycze

Kategoria gminy miejsko-wiejskie:

I miejsce: Międzychód - Innowacyjny urząd

Międzychód jako jedna z pierwszych miejscowości w kraju wdrożył aplikację mobilną umożliwiającą mieszkańcom wygodny i szybki dostęp do przydatnych i ważnych informacji lokalnych o nadchodzących wydarzeniach w okolicy, zmianie godziny otwarcia urzędów, bibliotek, placówek kulturalnych, przerw w dostawie mediów czy zmianie miejskich opłat. Można w niej też sprawdzić godziny otwarcia aptek, czy dowiedzieć się, gdzie jest najbliższy punkt z dostępnym publicznie defibrylatorem.

Gmina w nowoczesny sposób pozyskuje też inwestorów. Oferty inwestycyjne znajdują się w ogólnokrajowych bazach i są promowane podczas targów krajowych i zagranicznych. Potencjalnym inwestorom Urząd deklaruje daleko idącą pomoc formalno-prawną oraz możliwość realizacji inwestycji na zasadach partnerstwa.

II miejsce: Szubin – „Blżej gwiazd” - utworzenie Centrum Astronomiczno-Kulturalno-Dydaktycznego w Niedźwiadach

Jury nagrodiło gminę Szubin za zaangażowanie i wsparcie udzielone grupie pasjonatów astronomii zrzeszonych w Pałucko-Pomorskim Stowarzyszeniu Astronomiczno-Ekologicznym, które zaowocowało powstaniem Centrum Astronomiczno, Kulturalno-Dydaktycznego w Niedźwiadach, które stały się regionalnym centrum astronomii.

III miejsce: Pleszew - Powietrze do remontu

Jury nagrodziło nowatorskie podejście gminy do problemu walki ze smogiem. Pleszew przeprowadził m.in. inwentaryzację źródeł ciepła, zorganizował system dopłat do zmiany ogrzewania dla mieszkańców, przeprowadził nasadzenia ponad 5,5 tys. drzew i krzewów, zorganizował szereg akcji edukacyjnych, a nawet zmieniła cele i zasady działania straży miejskiej, która aktywnie włączyła się w monitorowanie substancji emitowanych przez kominy i identyfikowanie punktów nieprawidłowego opalania.

Wyróżnienia:

Brwinów, Gostyń, Jarocin (2), Karczew, Mielno, Orzysz, Trzcianka, Zbąszynek

Kategoria powiaty:

I miejsce: powiat przysuski - Innowacyjny model pomocy awatar opiekuna osoby starszej

W Przysusze powstaje awatar - wirtualny asystent osoby starszej. To nowatorski nie tylko dla Polski, ale i całej Unii Europejskiej projekt. Awatar powstaje w partnerstwie ponadnarodowym, które zawiązały: powiat przysuski, miasto Sulejówek, Politechnika Częstochowska, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie oraz Wyższa Szkoła Edukacji i Technologii w Nikozji na Cyprze. Jeśli awatar sprawdzi się w polskim powiecie, zostanie zastosowany na terenie całej UE, rozwiązując powszechny w krajach Wspólnoty problem dostępności seniorów do sfery usług publicznych.

Zestaw urządzeń, za pomocą których jest realizowany projekt, składa się m.in. z projektora laserowego do generowania wizerunku awatara, komputera PC wraz z dedykowanym oprogramowaniem i monitora dotykowego. Użytkownik jest wspierany za pomocą komunikatów w formie głosowej i tekstowej. Może też wezwać urzędnika, jeżeli pojawi się problem z obsługą aplikacji. W aplikacji znajdują się: dokumenty, formularze, regulaminy łączące zakres dostępnych usług. Zgłaszający może przejść wybraną procedurę samodzielnie, razem z awatarem, bądź skorzystać z pomocy właściwego pracownika urzędu.

Realizacja projektu rozpoczęła się w listopadzie 2019 roku; obecnie urządzenie jest testowane przez urzędników i ekspertów. Zakończenie projektu nastąpi w kwietniu 2022 roku.

II miejsce: powiat ostrołęcki - Aplikacja mobilna powiatu ostrołęckiego

Dzięki uruchomionej we wrześniu ub.r. aplikacji mieszkańcy powiatu uzyskali dostęp do aktualności i informacji o organizowanych na terenie powiatu wydarzeniach, a także do treści zawartych w Biuletynie Informacji Publicznej. Władze powiatowe z kolei mogą przekazywać powiadomienia o sytuacjach kryzysowych oraz inne komunikaty, np. o terminie wywozu odpadów czy zapłaty podatku. Aplikacja jest zintegrowana z Regionalnym Systemem Ostrzegania.

III miejsce: powiat łęczyński - Powstanie pierwszego w Polsce Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Jaszczowie

W Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Jaszczowie osoby z najcięższymi niepełnosprawnościami otrzymują wsparcie specjalistów w zakresie rehabilitacji, szansę na poprawę jakości życia w środowisku lokalnym oraz warunki do zwiększonej samodzielności. COM jest alternatywą dla oferty Domów

Pomocy Społecznej czy Środowiskowych Domów Samopomocy.

Wyróżnienia:

Powiat białostocki, powiat chojnicki, powiat lidzbarski, powiat myślenicki, powiat olsztyński, powiat pruszkowski, powiat strzelecko-drezdenecki, powiat toruński

Kategoria gminy wiejskie:

I miejsce: gmina Bieliny - Wdrożenie innowacyjnych e-usług zwiększających dostępność do cyfrowej informacji sektora publicznego

Projekt zrealizowany przez gminę Bieliny wraz z dwoma gminami partnerskimi polegał na uruchomieniu 10 systemów teleinformatycznych oraz 71 e-usług. W ramach przedsięwzięcia stworzono i udostępniono mieszkańcom narzędzia umożliwiające załatwianie szerokiego wachlarza spraw bez konieczności wizyty w urzędzie. Ponadto w siedzibie urzędu gminy został uruchomiony punkt potwierdzania profilu zaufanego.

II miejsce ex aequo: gmina Paszowice - Wdrożenie e-Usług publicznych dla mieszkańców gminy Wołów i gminy Paszowice

W ramach projektu w partnerskich gminach uruchomiono: centralną platformę e-usług mieszkańca, platformę usług finansowych, system zarządzania budżetem, elektronizację procesu partycypacji społecznej i elektroniczny obieg dokumentów.

II miejsce ex aequo: gmina Górnio - Eduk@cja - Innow@cja - Integr@cja - nowe wyzwania dla gminy Górnio

Zrealizowany w gminie Górnio projekt był międzynarodowym przedsięwzięciem edukacyjnym, w ramach którego 64 nauczycieli ze wszystkich szkół z terenu gminy odbyło krajowe i zagraniczne szkolenia w zakresie: efektywnego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji, profesjonalnego wspomaganie ucznia niepełnosprawnego w rozwoju oraz nauczania języków obcych metodą Content and Language Integrated Learning.

III miejsce: gmina Wiązowna - System kolejkowy QCloud w Urzędzie Gminy Wiązowna

Wdrożone przez Urząd Gminy Wiązowna we wrześniu 2020 roku rozwiązanie QCloud to innowacyjny biletowy system zarządzania kolejkami. Innowacja umożliwia szybszą i sprawniejszą obsługę interesantów. Pozwala również rezerwować online konkretny termin wizyty.

Wyróżnienia:

Brenna, Brzozie, Czerwonak, Dopiewo (2), Dywity, Michałowice, Sanok, Stare Babice, Świerczów

Źródło: samorząd.pap.pl